

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

GÜZEL SANATLAR LİSESİ

ÇALGI EĞİTİMİ FLÜT DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

9, 10, 11 ve 12. Sınıflar

Ankara 2016

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	3
FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN GENEL AMAÇLARI	4
FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENCİLERE KAZANDIRMAYI HEDEFLEDİĞİ BECERİLER	5
FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME-ÖĞRETME YAKLAŞIMI.....	6
FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI.....	7
FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	8
FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	10
FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE VE SÜRELERİ.....	11
9. SINIF FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI	13
10. SINIF FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI	18
11. SINIF FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI	22
12. SINIF FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI	25

GİRİŞ

Müzik eğitiminin ana boyutlarından biri olan çalgı eğitimi içerisinde yer alan flüt eğitimi, mesleki ve özengen müzik eğitimi kapsamında çeşitli kurumlarda verilmektedir. Birçok müzik türünde oldukça etkin bir şekilde kullanılan flüt, tarihteki en eski çalgılardan biridir.

İlk Çağ uygarlıklarında kemik, boynuz, bambu, deniz kabuğu ve kamış gibi doğada bulunan malzemelerden üretilirken, zamanla abanoz ve gül ağacı gibi sert ağaçlar kullanılmaya başlanmıştır. Günümüzde çoğunlukla nikel, gümüş, altın gibi malzemelerden yapılmakla beraber, ağaçtan yapılan flütler de profesyonel olarak kullanılmaktadır. Flüt, parlak sesi ve teknik kapasitesiyle gerek solo gerekse eşlik çalgısı olarak tahta üflemeliler grubunda orkestra, oda müziği ve bazı Türk müziği topluluklarında yer almaktadır.

Flüt çocuğun ve gencin, çalgı, işitme, ses, zevk eğitimi ve yaratıcılığının geliştirilmesi gibi müzik eğitiminin özel amaçlarına hizmet eden önemli bir araçtır. Evrensel sanat içinde vazgeçilmez ve yoğun kullanılan, tahta (ağaç) üflemeli çalgılardan biri olan flüt, çok geniş bir dağarcığa sahiptir. Dağarcığının geniş olması ve öğrencilerin eserlere daha kolay ulaşabilmesi, öğrenciyi müzik dinleme alışkanlığı ile yeni müzikleri dinleme ve üretme heves ve becerilerine yöneltmektedir. Böylece öğrencinin dinleme ve yaratıcılık becerisini de geliştirmektedir (İlik,1990).

Günümüzde flüt eğitimi konservatuvarlarda, güzel sanatlar fakülteleri müzik bölümlerinde, eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği ana bilim dallarında, güzel sanatlar liselerinin müzik bölümlerinde, bazı kurum ve kuruluşların açtığı kurslarda ve özel dersanelerde yaygın bir biçimde yer almaktadır.

Yalçınkaya, Eldemir ve Sönmezöz'ün (2014) tanımından yola çıkılarak, flüt eğitimi; "önceden belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, programlı bir şekilde, yüz yüze eğitim yaklaşımı esas alınarak yürütülen ve bireye özgü niteliklere uygun olarak düzenlenen öğretim süreci" olarak tanımlayabiliriz.

Bu süreç içinde öğrenci, çalgı hakkında bilişsel, devinışsel ve duyuşsal öğrenme alanlarında temel bilgi ve beceriler ile tüm teknik davranışları kazanmakta ve belirlenen hedefleri çalgısı aracılığıyla gerçekleştirmektedir (Yalçınkaya, Eldemir ve Sönmezöz, 2014).

Güzel Sanatlar Liselerinde uygulanan flüt eğitiminde, öğretiminin içeriği aşamalı olarak verilmektedir. Tüm aşamalar; teknik alıştırmalar ve etütleri, Türk ve dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri ve eğitim müziği örneklerini kapsamaktadır.

FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN GENEL AMAÇLARI

Flüt Dersi Öğretim Programı 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ile Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanmıştır.

Bu programla öğrencilerin;

1. Geçmişten günümüze flütün yeri ve önemi hakkında bilgi sahibi olmaları,
2. Flütün bakımı ve onarımı hakkında bilgi sahibi olmaları,
3. Flütün yapısı ve teknik özellikleri hakkında bilgi sahibi olmaları,
4. Flüt çalmada temel teknikleri kavramaları ve uygulamaları,
5. Tonal ve makamsal dizileri kavramaları ve çalmaları,
6. Flüt müziğindeki dönemler hakkında bilgi sahibi olmaları ve eser ya da etütleri ilgili dönemin özelliklerine uygun çalmaları,
7. Flüt ile ilgili Türk müziği ve evrensel müzik eserlerinden bir dağarcık oluşturmaları,
8. Hız, ifade, gürlük terim ve işaretlerini çözümlemeleri ve çalmaları,
9. Müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme ve yaratıcılık gücünü geliştirmeleri,
10. Türk müziği ile Batı müziğinin klasik ve folklorik özelliklerini tanımları,
11. Müziğin dünyada ortak bir dil olduğu bilincini kazanmaları,
12. Çalışmalarında zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazanmaları,
13. Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmeleri amaçlanmaktadır.

FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENCİLERE KAZANDIRMAYI HEDEFLEDİĞİ BECERİLER

Flüt Dersi Öğretim Programı'yla öğrencilere kazandırılması hedeflenen beceriler aşağıda sunulmuştur.

1. Müziksel algılama ve bilgilenme
2. Yaratıcı düşünme
3. İletişim
4. Problem çözme
5. Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma
6. Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma
7. Müziksel okuma (Solfej)
8. Duruş ve tutuş becerisi
9. Temiz ses elde etme
10. Çeşitli dil tekniklerini uygulama
11. Deşifre yapma
12. Transpoze (Aktarım) çalma
13. Yorumlama (İcra)
14. Sahne ve performans becerisi
15. Ortak çalma

FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME-ÖĞRETME YAKLAŞIMI

Çalgı eğitimi birçok teknik ve müzikal becerinin öğrenilmesini gerektiren bir eğitim sürecidir. Öğrencilerin bu kazanımları edinebilmeleri için öğrenmeyle ilgili çeşitli taktik, teknik, beceri ve bilişsel özelliklere sahip olmaları gerekir. Bireylerin, bu niteliklere sahip olmaları etkili bir biçimde gerçekleştirilecek olan eğitim uygulamalarından geçmektedir. Flüt eğitimi sürecinde flüt çalmaya yönelik gerekli temel becerilerin kazanılması, büyük ölçüde öğrencilerin kendi öğrenme yollarının farkında olmasına ve kendi öğrenmelerini yönlendirebilmelerine bağlıdır. Öğrenciler çalıştıkları eserleri dinleyerek yorum ve yorumcular arasındaki farkları tespit edebilir, kendilerine ait bir yorumlama stili geliştirebilirler. Aynı zamanda çaldıkları eserlerin dönemsel özelliklerine uygun çalma tekniklerini kavrayarak yaratıcı yönlerini ortaya çıkartabilirler. Öğretmen bilgi dağıtıcı rolü yerine, öğrencilerinin anlam kurmalarına yardımcı rolünü benimsemelidir.

Sınıf ortamı, öğrencileri öğrenmeye motive etmek ve öğrencilerin konuya ilgisini çekmek için öğrenmeye uygun olarak düzenlenmelidir. Bu düzenlemenin nasıl olacağına öğretmen ve öğrenciler birlikte karar vermelidir. Öğrencilerin yeni öğrendikleri ile geçmiş yaşantılarında kazandıkları bilgileri bütünleştirmeleri ve bilgiyi anlamlandırmaları için anlamlandırma ve örgütleme stratejilerinden yararlanılabilir. Bu amaçla proje çalışmaları, tasarımıyla öğrenme, öğretmekle öğrenme, işbirlikli öğrenme yöntem ve teknikleri kullanılabilir. Eğitim ortamı, öğrencilerin öğrenme ortamıyla daha fazla etkileşimde bulunmalarına, dolayısıyla zengin öğrenme yaşantıları geçirmelerine olanak sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. Böylece öğrenciler, daha önceki öğrendiklerini sınama, yanlışlarını düzeltme ve hatta önceki bilgilerinden vazgeçerek yerine yenilerini koyma fırsatı elde edeceklerdir. Öğretmen, öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun seçenekler sunmalı, yönergeler vermeli ve her öğrencinin kendi kararını kendisinin oluşturmasına yardımcı olmalıdır.

Çalgı eğitiminde öğrenme, kişinin yeteneklerine, onun biyolojik ve kültürel gelişmişliğine, müziğe ve çalgıya karşı olan ilgisine, öğrenme ortamının durumuna bağlı olabilmektedir. Her öğrencinin çalgıya ve müziğe olan yatkınlığı farklı olabileceği için, Flüt Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlar farklı bilişsel ve psikomotor beceriyi vurgulayacak şekilde yapılandırılmış, konular öğrencilerde müzik bilinci oluşturacak nitelikte tasarlanmıştır. Programda bilgi, beceri, değer ve tutum açısından denge gözetilmiştir. Programda yer alan bilgi, beceri ve değerlerin öğrencilere kazandırılabilmesi için aktif öğrenme yöntemlerinin ve öğretim etkinliklerinin kullanımı gerekmektedir.

Programın uygulanmasında öğretmen tek bir öğrenme-öğretme stratejisi belirlemek zorunda değildir. Kazanımların içeriği ve öğrenciye kazandırılması hedeflenen becerilere bağlı olarak farklı öğrenme-öğretme stratejileri (buluş yoluyla öğrenme, sunuş yoluyla öğrenme, araştırma yoluyla öğrenme, tam öğrenme, işbirlikli öğrenme, yapılandırmacı öğrenme), yöntem ve teknikleri dengeli ve amacına uygun şekilde birlikte kullanılabilir.

FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Müzik öğrenimi ve öğretimini geliştirmek, yıl boyunca öğrencinin gösterdiği müzik gelişimini kavramak için müzik öğreniminin değerlendirilmesi ve ölçme sonunda elde edilen verilerin analizi oldukça önemlidir. Değerlendirme; öğretim programında yer alan kazanımlarda belirtilen bilgi, beceri ve tutumlara öğrencilerin ne oranda ulaştıklarının tespit edilmesi ve tespit edilen eksik ya da yanlış öğrenmelerin giderilmesi için önlemler alınmasının sağlanması açısından önemlidir. Çeşitli ve çok sayıda ölçme aracı kullanılarak sistematik olarak yapılan değerlendirme sonuçları, sadece not vermek için değil; öğrencilere performansları hakkında geri bildirim verme, öğrencileri gösterebilecekleri en üst performans seviyesine ulaştırmak için motive etme, öğretim etkinliklerinin ve öğretim programının etkililiğini belirleme amacıyla kullanılabilir.

Yapılan değerlendirme çalışmaları; öğretim programında belirtilen kazanım, hedef ve amaçlarla örtüşmelidir. Öğretim programında öğrenmenin üç alanına (bilişsel, psikomotor ve duyuşsal) ilişkin kazanımlar bulunmaktadır. Örneğin; öğrenciler enstrümanı çalmada teknik ustalık, yorum gücü, artistik ve etkileyici iletişim, sunum becerileri, artikülasyon-ton, ritim-tempo, titretme, müziksel etki, entonasyon vb. kategorilerde yer alan becerileri edindiklerinde psikomotor; nota yazımı, enstrümana ilişkin teknik kavramları doğru kullanmayı öğrendiklerinde bilişsel; bireysel olarak ve bir grubun üyesi olarak sorumlulukla çalıştıklarında duyuşsal alana ilişkin kazanımlara ulaşmış olacaklardır. Yapılan değerlendirme çalışmalarının sürekli olması önemlidir. Öğretim öncesinde yapılan değerlendirme, öğrenci hakkında bilgi edinilmesini ve öğrenme hedeflerinin belirlenmesini; öğretim sırasında yapılan değerlendirme, öğrenci ve öğretmene geri bildirim verilmesini; öğretim sonunda yapılan değerlendirme, öğrenme hedeflerinin karşılanıp karşılanmadığının anlaşılması ve belirli alanlarda değişiklik yapılmasının gerekip gerekmediği hakkında karar vermeyi sağlayacaktır. Değerlendirme çalışmaları, farklı öğrenci yetenek ve beceri düzeylerinin yanı sıra okul ve sınıf ortamı göz önünde bulundurularak hazırlanmalı ve uygulanmalıdır. Kullanılacak ölçme aracı ve değerlendirme yaklaşımı, ölçülmek istenen becerilere ve değerlendirme sonuçlarının hangi amaçla kullanılacağına bağlı olarak belirlenmelidir. Psikomotor ve duyuşsal alanlara ilişkin kazanımların değerlendirilmesinde, dereceli puanlama anahtarı ya da derecelendirme ölçekleri şeklinde tasarlanmış gözlem formlarının yanı sıra öz ve akran değerlendirme formları kullanılabilir. Bilişsel ve psikomotor alanlara ilişkin kazanımların değerlendirilmesinde, bireysel ya da grup çalışması şeklinde tasarlanmış proje ve performans çalışmaları kullanılabilir.

Değerlendirme sonrasında performansları hakkında verilen yapıcı geri bildirimler; öğrencilerin neyin önemli olduğunu, neyin öğretilmeye çalışıldığını ve hangi alanda gelişmek için çaba sarf etmeleri gerektiğini kavramalarını sağlayacaktır.

FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

1. Öğretmen, kazanımları gerçekleştirirken çevre özelliklerini, öğrenci grubunun ilgilerini, ihtiyaçlarını, beklentilerini, hazır bulunuşluk düzeylerini ve dolayısıyla da ön bilgilerini dikkate almalıdır.

2. Öğrenciler çalıştıkları eserleri dinleyerek, yorum ve yorumcular arasındaki farkları tespit edebilir, kendilerine ait bir yorumlama stili geliştirebilirler. Aynı zamanda çaldıkları eserlerin dōnemsel özelliklerine uygun çalma tekniklerini kavrayarak yaratıcı yönlerini ortaya çıkartabilirler.

3. Etkinlikler tasarlanırken, kazanımlar ve farklı öğrenme stil ve zekâ türlerine sahip öğrencilerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçları göz önüne alınarak aktif öğrenmeye dayalı etkinlikler hazırlanmalıdır. Öğretmen bilgi dağıtıcı rolü yerine, öğrencilerinin anlam kurmalarına yardımcı rolünü benimsemelidir. Etkinlikleri planlarken, bir sonraki haftanın etkinlikleri dikkate alınarak planlama yapılması öğretmenin ve öğrencilerin hazırlığı açısından önemlidir.

4. Millî ve dinî bayramlar, mahallî kurtuluş ve kutlama günleri, önemli olaylar, belirli gün ve haftalarda öğrencilerin müzik etkinliklerinde yer alması sağlanarak millî duyarlılıkları geliştirilmelidir. Öğretmen, Atatürk'ün "Türk, öğren, çalış, güven", "Ne mutlu Türküm diyene!" ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" gibi sözlerinden hareketle, Türklerin tarihte oynadıkları rolü; askerlik, idare, hukuk, bilim, fen ve sanat alanında insanlığa hizmetlerini göstermelidir. Öğrencilerin, vatanına ve vatanına hizmet eden kişilere sevgi, saygı ve takdir duygularını geliştirmek önemlidir.

5. Öğretmen, etkinlik (konser, sergi, festival, yarışma vb.) gezilerine önem vermelidir. Bu gezilerin her aşaması planlanmalı ve değerlendirilmelidir. Öğrenciler için çalışma kâğıtları hazırlanmalı sonuç raporları istenmelidir. Bu geziler aracılığı ile öğrencilerin sanat zevki ve estetik duygularını geliştirmeleri sağlanmalıdır.

6. Öğrencilerin topluluk önünde çalgı çalmada yaşadığı psikolojik durumlar da göz önünde bulundurulmalı, topluluk önünde güven duygusunu kazanabilmesi için sık sık konser ve dinleti etkinlikleri düzenlenmelidir.

7. Öğrencilerin sanat ve sanat eserlerini anlamalarına yardımcı olabilmek amacıyla önemli keman solistlerinin yaşam öykülerini okumalarına, günümüz flüt solistlerinin de konser ve masterclass çalışmalarına katılmalarına fırsat tanınmalı ve teşvik edilmelidir. Bir öğrencinin motivasyonundaki en önemli etkenlerden biri de öğretmenini çalarken izlemesidir. Bu konuda da öğretmenler öğrencileri ile birlikte çalarak performansla dâhil olmalıdırlar.

8. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde, kazanımların edinilmesine yardımcı olabilecek uygun görsel, işitsel ve basılı materyallerden yararlanılır.

9. Programın uygulanması aşamasında öğretmen öğrencisinin öğrenmekte olduğu etüt ve eserler kadar karakterine ve psikolojisine de eğilmek zorunluluğundadır. Her şeyden önce "Bunu ben de yapabilirim, ben de başarabilirim." duygusu aşılanmalıdır.

10. Öğrenciye yaptığı iş kolay gelmelidir. Çalışılan eser ne olursa olsun öğrencinin kişiliğine göre seçilmelidir. Rekabet duygusundan çok, öğrencilere hep birlikte çalışma, gelişme, deneyim kazanma ve amaca yaklaşma duygusu kazandırılmalıdır. Öğrencilerin sistemli olarak çalışmaları önerilmelidir. Bir flüt çalışma saati olmalı ve bu saate uyum gösterilmelidir.

11. Müzik manevi, kültürel ve evrensel değerlerin sanat yoluyla aktarılmasında önemli bir yer tutmaktadır. Bu bakımdan öğrenme sürecinde programda yer alan üniteler ve kazanımlarla ilişkilendirilerek tabloda sunulan değerlere ilişkin çalışma ve etkinliklere yer verilmesi önemlidir. Etkinlik ve çalışmalar planlanırken örnek olarak verilmiş konu başlıklarından yararlanılabilir.

Değerler	Konu Başlığı
Sorumluluk	Kendilerine karşı sorumluluğu
Sabır	Tahammül
Çalışkanlık	Azimli olma
Güvenilir olmak	Verdiği sözde durma

Bu değerlerin, öğrencilere aktarılabilmesi için öğrenme-öğretme sürecinde kullanılacak ders kitabında etkinlik, çalışma, araştırma konusu veya okuma parçası olarak yer alması sağlanmalıdır.

FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

9, 10, 11 ve 12. sınıflar için geliştirilen programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. Programda; her sınıf düzeyinde beş ünite yer almaktadır. Ünitelerin ve konuların işlenişi sırasında dikkat edilmesi gereken hususlar, açıklama veya sınırlamalar ilgili ünite ve konu başlıklarının altında verilmiştir. Kazanımlar; sınıf düzeyi, ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır.

Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

Sınıf Düzeyi	Ünite no.	Konu no.	Kazanım no.	Kazanım İfadesi
--------------	-----------	----------	-------------	-----------------

11.5.1.3. Eser ve etütlerde yer alan süslemeleri çözümler.

FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE VE SÜRELERİ

9. Sınıf

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Flütün Tarihçesi, Yapısı, Çeşitleri ve Bakımı	9	4	11
Flüt Çalmada Temel Teknikler	30	7	20
Tonal ve Makamsal Diziler	39	15	42
Flüt Müziğinde Dönemler	9	6	17
Solo ve Eşlikli Uygulama, Çözümleme, Geliştirme ve Sergileme Dağarcığı	7	4	11
TOPLAM	94	36	100

10. Sınıf

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Flütün Tarihçesi	2	1	3
Flüt Çalma Teknikleri	11	6	17
Tonal- Makamsal Diziler	49	17	47
Flüt Müziğinde Dönemler	12	8	22
Solo ve Eşlikli Uygulama, Çözümleme, Geliştirme ve Sergileme Dağarcığı	7	4	11
TOPLAM	81	36	100

11. Sınıf

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Flütün Tarihçesi	3	4	6
Flüt Çalma Teknikleri	7	14	19
Tonal-Makamsal Diziler	26	18	25
Flüt Müziğinde Dönemler	12	26	36
Flütte Uygulama, Çözümleme, Geliştirme ve Sergileme Dağarcığı	7	10	14
TOPLAM	55	72	100

12. Sınıf

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Flütün Tarihçesi	3	4	6
Flüt Çalma Teknikleri	7	12	16
Tonal-Makamsal Diziler	36	20	28
Flüt Müziğinde Dönemler	12	26	36
Flütte Uygulama, Çözümleme, Geliştirme ve Sergileme Dağarcığı	7	10	14
TOPLAM	65	72	100

9. SINIF FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI

9.1. FLÜTÜN TARİHÇESİ, YAPISI, ÇEŞİTLERİ VE BAKIMI

9.1.1. Flütün Tarihçesi (İlk Çağ Dönemi)

9.1.1.1. İlk Çağ uygarlıklarında flütün yerini ve önemini açıklar.

9.1.1.2. İlk Çağ uygarlıklarında flütün yapısını açıklar.

9.1.1.3. Flütün tarih içindeki değişimini açıklar.

9.1.2. Flütün Teknik Yapısı ve Çeşitleri

9.1.2.1. Flütün yapım malzemelerini açıklar.

9.1.2.2. Flütü oluşturan parçaları ve işlevlerini açıklar.

9.1.2.3. Flüt çeşitlerini ve kullanım alanlarını tanıtır.

9.1.3. Flütün Bakımı ve Onarımı

9.1.3.1. Flütün korunma yöntemlerini açıklar.

Flütü koruma yolları anlatılarak çalgıya özen göstermenin önemi vurgulanmalıdır.

9.1.3.2. Flütün günlük bakımının nasıl yapılacağını açıklar.

a) Flütün yıllık bakımının nasıl yapılacağına ilişkin bilgi verilmelidir.

b) Günlük bakım detaylı bir şekilde gösterilerek anlatılmalı ve uygulaması yaptırılmalıdır.

9.1.3.3. Flütte oluşabilecek arızaları açıklar.

9.2. FLÜT ÇALMADA TEMEL TEKNİKLER

9.2.1. Nefes Tekniği

9.2.1.1. Nefes türlerini açıklar.

9.2.1.2. Diyafram nefesinin farkını açıklar.

a) Diyafram nefesi anlatılırken resim, video, insan maketi gibi görseller kullanılmalıdır.

b) Çalışmalarda balon, nefes egzersiz topları ve düdüklüleri, kâğıt gibi materyallerden faydalanılmalıdır.

9.2.1.3. Diyafram nefesinin kullanım alanlarını tanıtır.

9.2.1.4. Diyafram nefesini doğru bir biçimde alıp verir.

9.2.1.5. Farklı egzersizlerle diyafram nefesi alıp verme çalışmaları yapar.

9.2.2. Dudak Pozisyonu ve Ses Üretme Tekniği

9.2.2.1. Flütün ağızlık bölümünü dudağına doğru olarak yerleştirir.

9.2.2.2. Ağızlıkla ses çıkartırken dudak pozisyonunu korur.

9.2.2.3. Ağızlıkla farklı sürelerde ses üfler.

9.2.2.4. Temel dil vurma tekniğine yönelik diksiyon egzersizleri yapar.

9.2.2.5. Ağızlığa temel dil vurma tekniğini kullanarak üfler.

9.2.3. Duruş ve Tutuş Pozisyonu

Konu Açıklaması: Doğru bir duruş ve tutuş pozisyonuna sahip olunması, flüt çalarken meydana gelebilecek rahatsızlıkların önlenmesi açısından oldukça önemlidir. Flütü tutarken vücudun, ayakların, kolların ve başın alması gereken pozisyonlar ayrı ayrı gösterilmelidir. Öğrencilerin vücut gerginliğini gidermek amacıyla Alexander Teknik, Pilates ve Feldenkrais gibi tekniklerden yararlanmaları sağlanabilir. Duruş ve tutuş pozisyonlarının doğru olarak pekiştirilmesi sürecinde, öğrencinin ders içi ve ders dışı tüm çalışmaları ayna karşısında kendisini kontrol ederek yapması sağlanmalıdır.

- 9.2.3.1. Flüt çalarken vücudun alması gereken doğru duruş pozisyonunu gösterir.
- 9.2.3.2. Flüt çalarken vücudun alması gereken doğru duruş pozisyonunu uygular.
- 9.2.3.3. Flütün doğru ve kurallarına uygun tutuş pozisyonunu gösterir.
- 9.2.3.4. Flütün doğru ve kurallarına uygun tutuş pozisyonunu uygular.

9.2.4. Parmak Pozisyonlar

Konu Açıklaması: Parmak pozisyonlarının doğru olarak pekiştirilmesi sürecinde, öğrencinin ders içi ve ders dışı tüm çalışmaları ayna karşısında kendisini kontrol ederek yapması sağlanmalıdır.

- 9.2.4.1. Flütte parmaklarını doğru bir şekilde konumlandırır.
- 9.2.4.2. Flütte ikinci oktav seslerini çalar.
- 9.2.4.3. Flütte birinci oktav seslerini çalar.
- 9.2.4.4. Flütte üçüncü oktav seslerini çalar.
- 9.2.4.5. Flütte öğrendiği sesleri doğru bir şekilde çalar.
- 9.2.4.6. Flütte parmakların notalara göre alması gereken pozisyonları açıklar.
- 9.2.4.7. Flütte öğrendiği sesleri farklı sürelerde temel dil vurma tekniği ile çalar.

9.2.5. Dil Tekniği ve Artikülasyon

- 9.2.5.1. Flütte öğrendiği sesleri farklı nota sürelerinde legato olarak çalar.
- 9.2.5.2. Flütte öğrendiği sesleri farklı nota sürelerinde non legato olarak çalar.
- 9.2.5.3. Flütte öğrendiği sesleri farklı nota sürelerinde portato olarak çalar.
- 9.2.5.4. Flütte öğrendiği sesleri farklı nota sürelerinde staccato olarak çalar.
- 9.2.5.5. Etüt ve eserlerdeki tüm artikülasyonları ayırt eder.
- 9.2.5.6. Etüt ve eserlerdeki uygun artikülasyonları tek dil tekniğini kullanarak çalar.

9.2.6. Entonasyon ve Sonorite Tekniği

Konu Açıklaması: Entonasyon ve sonorite kavramları açıklanarak, öğrenilen seslerde yapılacak çalışmalarla pekiştirilecektir. Entonasyon ve sonorite çalışmalarında “tuner” alet ve programlarından yararlanılabilir.

- 9.2.6.1. Flütte öğrendiği ses ve tekniklerle aralık çalışması yapar.
- 9.2.6.2. Flütte öğrendiği seslerde sonorite çalışması yapar.
- 9.2.6.3. Etüt ve eserleri temiz ve güzel bir tonla çalmaya özen gösterir.

9.3. TONAL ve MAKAMSAL DİZİLER

Ünite Açıklaması: Tüm diziler öğrencinin seviyesine göre 2 veya 3 oktav olarak çalıştırılabilir. Tüm tonal dizilerin dizi, kırık akor ve arpej çalışmaları farklı artikülasyonlar kullanılarak çeşitlendirilmelidir. Örneğin, dilli, bağlı, dilli-bağlı, staccato vb. Tüm makamsal diziler geleneksel yazılımıyla teorik olarak tanıtılmalı, daha sonra eğitim müziğine göre düzenlenmiş biçimiyle çeşitli çalışmalarla pekiştirilmelidir. Makam dizilerinin çalınmasının ardından mutlaka bir seyir örneği de çalınarak makam duygusu güçlendirilmelidir. Makamlarla ilgili çalışmalarda Türk halk müziği (türkü, oyun havası, zeybek vb.) Türk Sanat Müziği (şarkı, peşrev, saz semaisi, sirtö, longa vb.) eser örneklerine yer verilmelidir.

9.3.1. Değiştirici İşaret Almayan Majör ve Minör Dizi (Do Majör ve La Minör)

- 9.3.1.1. Do majör dizisini açıklar.
- 9.3.1.2. Do majör tonunda dizi çalar.
- 9.3.1.3. Do majör tonunda aralık çalışması yapar
- 9.3.1.4. Do majör tonunda kırık akor ve arpej çalar.
- 9.3.1.5. Do majör tonunda etüt ve eser çalar.
- 9.3.1.6. La minör dizisini açıklar.
- 9.3.1.7. La minör tonunda dizi çalar.
- 9.3.1.8. La minör tonunda aralık çalışması yapar
- 9.3.1.9. La minör tonunda kırık akor ve arpej çalar
- 9.3.1.10. La minör tonunda etüt ve eser çalar.

9.3.2. Çargah Makamında Dizi, Etüt ve Eserler

- 9.3.2.1. Çargah makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 9.3.2.2. Çargah makamında dizi çalar.
- 9.3.2.3. Çargah makamında etüt ve eser çalar.

9.3.3. Tek Diyez Alan Majör ve Minör Diziler (Sol Majör ve Mi minör)

- 9.3.3.1. Sol majör dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 9.3.3.2. Sol majör tonunda dizi çalar.
- 9.3.3.3. Sol majör tonunda aralık çalışması yapar.
- 9.3.3.4. Sol majör tonunda kırık akor ve arpej çalar.
- 9.3.3.5. Sol majör tonunda etüt ve eser çalar.
- 9.3.3.6. Mi minör dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 9.3.3.7. Mi minör tonunda dizi çalar.
- 9.3.3.8. Mi minör tonunda aralık çalışması yapar.
- 9.3.3.9. Mi minör tonunda kırık akor ve arpej çalar.
- 9.3.3.10. Mi minör tonunda etüt ve eser çalar.

9.3.4. Rast Makamı

- 9.3.4.1. Rast makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 9.3.4.2. Rast makamında dizi çalar.
- 9.3.4.3. Rast makamında etüt ve eser çalar.

9.3.5. Tek Bemol Alan Majör ve Minör Diziler (Fa Majör ve Re minör)

- 9.3.5.1. Fa majör dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 9.3.5.2. Fa majör tonunda dizi çalar.
- 9.3.5.3. Fa majör tonunda aralık çalışması yapar.
- 9.3.5.4. Fa majör tonunda kırık akor ve arpej çalar.
- 9.3.5.5. Fa majör tonunda etüt ve eser çalar.
- 9.3.5.6. Re minör dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 9.3.5.7. Re minör tonunda dizi çalar.
- 9.3.5.8. Re minör tonunda aralık çalışması yapar.
- 9.3.5.9. Re minör tonunda kırık akor ve arpej çalar.
- 9.3.5.10. Re minör tonunda etüt ve eser çalar.

9.3.6. Buselik Makamı

- 9.3.6.1. Buselik makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 9.3.6.2. Buselik makamında dizi çalar.
- 9.3.6.3. Buselik makamında etüt ve eser çalar.

9.4. FLÜT MÜZİĞİNDE DÖNEMLER

Ünite Açıklaması: Eserlerin seçiminde, öğrencilerin düzeyleri göz önünde bulundurularak, dönem özelliklerini iyi yansıtan “dans, şarkı ve sonatin” formundaki eserler tercih edilmelidir. Öğrencinin her döneme ait birer eser çalamaması durumunda öğretmen, dönem bestecilerini, flüt eserlerini ve dönem biçim ve stil özelliklerini tanıtarak, bu özellikleri yansıtan örnekleri mutlaka dinletmelidir. Dinleme etkinliği, imkânlarla bağlı olarak, canlı konser, televizyon yayını veya video/cd/dvd kaydı ile gerçekleştirilir. İmkânların sağlanamaması durumunda, gözlemlenmesi gereken tüm çalışmalar öğretmen tarafından örneklendirilir. Çalışılan etüt ve eserler içerisinde geçen süslemeler ayrıntılı olarak açıklanmalı gerekirse egzersizlerle desteklenmeli, öğrencilerin etüt ve eserlerde geçen tüm süslemeleri ait olduğu dönemin stil özelliklerine uygun olarak seslendirmeleri sağlanmalıdır.

9.4.1. Barok Dönem

- 9.4.1.1. Barok Dönem bestecilerini tanıır.
- 9.4.1.2. Barok Dönem müziklerini biçim ve tür özellikleriyle açıklar.

9.4.2. Klasik Dönem

- 9.4.2.1. Klasik Dönem bestecilerini tanıır.
- 9.4.2.2. Klasik Dönem müziklerini biçim ve tür özellikleriyle açıklar.

9.4.3. Romantik Dönem

- 9.4.3.1. Romantik Dönem bestecilerini tanıır.
- 9.4.3.2. Romantik Dönem müziklerini biçim ve tür özellikleriyle açıklar.

9.4.4. Çağdaş Dönem

- 9.4.4.1. Çağdaş Dönem bestecilerini tanıır.
- 9.4.4.2. Çağdaş Dönem müziklerini biçim ve tür özellikleriyle açıklar.
- 9.4.4.3. Öğrendiği dönemlere ait eserleri biçimsel özelliklerine ve dönemin stil özelliklerine uygun olarak çalar.

9.5. FLÜTTE UYGULAMA, ÇÖZÜMLEME, GELİŞTİRME VE SERGİLEME DAĞARCIĞI

Ünite Açıklaması: Çalınan etüt ve eserler içerisinde geçen hız, ifade, gürlük terim ve işaretlerine dikkat çekilerek, açıklanmalı ve öğrencilerin etüt ve eserleri bu terim ve işaretlere uygun seslendirmeleri sağlanmalıdır. Çalınan etüt ve eserler içerisinde geçen süslemeler ayrıntılı olarak açıklanmalı gerekirse egzersizlerle desteklenmeli, öğrencilerin etüt ve eserlerde geçen tüm süslemeleri ait olduğu dönemin stil özelliklerine uygun olarak seslendirmeleri sağlanmalıdır.

9.5.1. Tonal ve Makamsal Uygulama, Çözümleme, Geliştirme ve Sergileme Dağarcığı (Solo ve Eşlikli)

- 9.5.1.1. Öğrendiği teknikleri etüt ve eserler üzerinde uygular.
- 9.5.1.2. Eser ve etütlerde yer alan hız, ifade, gürlük terim ve işaretlerini çözümler.
- 9.5.1.3. Eser ve etütlerde yer alan süslemeleri çözümler.
- 9.5.1.4. Eser ve etütlerde yer alan hız, ifade, gürlük terim ve işaretlerini çalar.
- 9.5.1.5. Eser ve etütlerde yer alan süslemeleri ait olduğu döneme ve stil özelliklerine uygun çalar.
- 9.5.1.6. Çaldığı solo ve eşlikli eser ve etütler arasından etkinliğe uygun dağarcığı belirler.
- 9.5.1.7. Solo ve eşlikli tonal ve makamsal eserleri etkinliklerde sergiler.

10. SINIF FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLAR

10.1. FLÜTÜN TARİHÇESİ

10.1.1. Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Müzik Eğitimi

10.1.1.1. Osmanlı İmparatorluğu eğitim sisteminde müzik eğitiminin yeri ve önemini açıklar.

10.1.2. Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Flüt ve Eğitimi

10.1.2.1. Osmanlı İmparatorluğu Dönemi flüt eğitimini değerlendirir.

10.2. FLÜT ÇALMA TEKNİKLERİ

10.2.1. Nefes Tekniği

10.2.1.1. Diyafram kontrolünü açıklar.

10.2.1.2. Diyafram nefesini kontrollü bir şekilde kullanır.

10.2.2. Dudak Pozisyonu ve Ses Üretme Tekniği

10.2.2.1. Kalından inceye tüm seslerde dudak pozisyonunu fark eder.

10.2.2.2. Kalından inceye tüm sesleri temiz çalar.

10.2.3. Dil Teknikleri ve Artikülasyon

10.2.3.1. Flütte öğrendiği sesleri farklı nota sürelerinde staccatissimo olarak çalar.

10.2.3.2. Flütte öğrendiği sesleri farklı nota sürelerinde marcato (martelatto) olarak çalar.

10.2.3.3. Flütte öğrendiği sesleri farklı nota sürelerinde tenuto olarak çalar.

10.2.3.4. Etüt ve eserlerde kullanılan farklı artikülasyonları çift dil tekniğini kullanarak çalar.

10.2.4. Entonasyon ve Sonorite Tekniği

10.2.4.1. Flütte öğrendiği ses ve tekniklerle aralık çalışması yapar.

10.2.4.2. Flütte öğrendiği seslerde sonorite çalışması yapar.

10.2.4.3. Etüt ve eserleri temiz ve güzel bir tonla çalmaya özen gösterir.

10.3. TONAL ve MAKAMSAL DİZİLER

Ünite Açıklaması: Tüm diziler öğrencinin seviyesine göre 2 veya 3 oktav olarak çalıştırılabilir. Tüm tonal dizilerin dizi, kırık akor ve arpej çalışmaları farklı artikülasyonlar kullanılarak çeşitlendirilmelidir. Örneğin; dilli, bağlı, dilli-bağlı, staccato vb. Tüm makamsal diziler geleneksel yazılımıyla teorik olarak tanıtılmalı, daha sonra eğitim müziğine göre düzenlenmiş biçimiyle çeşitli çalışmalarla pekiştirilmelidir. Makam dizilerinin çalınmasının ardından mutlaka bir seyir örneği de çalınarak makam duygusu güçlendirilmelidir. Makamlarla ilgili çalışmalarda Türk halk müziği (türkü, oyun havası, zeybek vb.) Türk sanat müziği (şarkı, peşrev, saz semaisi, sirtö, longa vb.) eser örneklerine yer verilmelidir.

10.3.1. İki Diyez Alan Majör ve Minör Dizi (Re Majör ve Si Minör)

10.3.1.1. Re majör dizisini açıklar.

10.3.1.2. Re majör tonunda dizi çalar.

10.3.1.3. Re majör tonunda aralık çalışması yapar.

10.3.1.4. Re majör tonunda kırık akor ve arpej çalar.

10.3.1.5. Re majör tonunda etüt ve eser çalar.

- 10.3.1.6. Si minör dizisini açıklar.
- 10.3.1.7. Si minör tonunda dizi çalar.
- 10.3.1.8. Si minör tonunda aralık çalışması yapar.
- 10.3.1.9. Si minör tonunda kırık akor ve arpej çalar.
- 10.3.1.10. Si minör tonunda etüt ve eser çalar.

10.3.2. İki Bemol Alan Majör ve Minör Dizi (Si bemol Majör ve Sol Minör)

- 10.3.2.1. Si bemol majör dizisini açıklar.
- 10.3.2.2. Si bemol majör tonunda dizi çalar.
- 10.3.2.3. Si bemol majör tonunda aralık çalışması yapar.
- 10.3.2.4. Si bemol majör tonunda kırık akor ve arpej çalar.
- 10.3.2.5. Si bemol majör tonunda etüt ve eser çalar.
- 10.3.2.6. Sol minör dizisini açıklar.
- 10.3.2.7. Sol minör tonunda dizi çalar.
- 10.3.2.8. Sol minör tonunda aralık çalışması yapar.
- 10.3.2.9. Sol minör tonunda kırık akor ve arpej çalar.
- 10.3.2.10. Sol minör tonunda etüt ve eser çalar.

10.3.3. Kürdi Makamı

- 10.3.3.1. Kürdi makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 10.3.3.2. Kürdi makamında dizi çalar.
- 10.3.3.3. Kürdi makamında etüt ve eser çalar.

10.3.4. Üç Diyez Alan Majör ve Minör Dizi (La Majör ve Fa diyez Minör)

- 10.3.4.1. La majör dizisini açıklar.
- 10.3.4.2. La majör tonunda dizi çalar.
- 10.3.4.3. La majör tonunda aralık çalışması yapar.
- 10.3.4.4. La majör tonunda kırık akor ve arpej çalar.
- 10.3.4.5. La majör tonunda etüt ve eser çalar.
- 10.3.4.6. Fa diyez minör dizisini açıklar.
- 10.3.4.7. Fa diyez minör tonunda dizi çalar.
- 10.3.4.8. Fa diyez minör tonunda aralık çalışması yapar.
- 10.3.4.9. Fa diyez minör tonunda kırık akor ve arpej çalar.
- 10.3.4.10. Fa diyez minör tonunda etüt ve eser çalar.

10.3.5. Hüseyini Makamı

- 10.3.5.1. Hüseyini makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 10.3.5.2. Hüseyini makamında dizi çalar.
- 10.3.5.3. Hüseyini makamında etüt ve eser çalar.

10.3.6. Üç Bemol Alan Majör ve Minör Dizi (Mi bemol Majör ve Do Minör)

- 10.3.6.1. Mi bemol majör dizisini açıklar.
- 10.3.6.2. Mi bemol majör tonunda dizi çalar.
- 10.3.6.3. Mi bemol majör tonunda aralık çalışması yapar.
- 10.3.6.4. Mi bemol majör tonunda kırık akor ve arpej çalar.
- 10.3.6.5. Mi bemol majör tonunda etüt ve eser çalar.
- 10.3.6.6. Do minör dizisini açıklar.
- 10.3.6.7. Do minör tonunda dizi çalar.
- 10.3.6.8. Do minör tonunda aralık çalışması yapar

- 10.3.6.9. Do minör tonunda kırık akor ve arpej çalar.
- 10.3.6.10. Do minör tonunda etüt ve eser çalar.

10.3.7. Muhayyer Makamı

- 10.3.7.1. Muhayyer makamı dizisini ve aldığı değiştirici işaretleri açıklar.
- 10.3.7.2. Muhayyer makamında dizi çalar.
- 10.3.7.3. Muhayyer makamında etüt ve eser çalar.

10.4. FLÜT MÜZİĞİNDE DÖNEMLER

Ünite Açıklaması: Eserlerin seçiminde, öğrencilerin düzeyleri göz önünde bulundurularak, dönem özelliklerini iyi yansıtan “dans, şarkı, sonatin ve sonat” formundaki eserler tercih edilmelidir. Öğrencinin her döneme ait birer eser çalamaması durumunda öğretmen, dönem bestecilerini, flüt eserlerini ve dönem biçim ve stil özelliklerini tanıtarak, bu özellikleri yansıtan örnekleri mutlaka dinletmelidir. Dinleme etkinliği, imkânlara bağlı olarak, canlı konser, televizyon yayını veya video-cd-dvd kaydı ile gerçekleştirilir. İmkânların sağlanamaması durumunda, gözlemlenmesi gereken tüm çalışmalar öğretmen tarafından örneklendirilir. Çalışılan etüt ve eserler içerisinde geçen süslemeler ayrıntılı olarak açıklanmalı gerekirse egzersizlerle desteklenmeli, öğrencilerin etüt ve eserlerde geçen tüm süslemeleri ait olduğu dönemin stil özelliklerine uygun olarak seslendirmeleri sağlanmalıdır.

10.4.1. Barok Dönem

- 10.4.1.1. Barok Dönem bestecilerini tanıır.
- 10.4.1.2. Barok Dönem müziklerini biçim ve tür özellikleriyle açıklar.
- 10.4.1.3. Barok Döneme ait eserleri biçimsel özelliklerine ve dönemin stil özelliklerine uygun olarak çalar.

10.4.2. Klasik Dönem

- 10.4.2.1. Klasik Dönem bestecilerini tanıır.
- 10.4.2.2. Klasik Dönem müziklerini biçim ve tür özellikleriyle açıklar.
- 10.4.2.3. Klasik Döneme ait eserleri biçimsel özelliklerine ve dönemin stil özelliklerine uygun olarak çalar.

10.4.3. Romantik Dönem

- 10.4.3.1. Romantik Dönem bestecilerini tanıır.
- 10.4.3.2. Romantik Dönem müziklerini biçim ve tür özellikleriyle açıklar.
- 10.4.3.3. Romantik Döneme ait eserleri biçimsel özelliklerine ve dönemin stil özelliklerine uygun olarak çalar.

10.4.4. Çağdaş Dönem

- 10.4.4.1. Çağdaş Dönem bestecilerini tanıır.
- 10.4.4.2. Çağdaş Dönem müziklerini biçim ve tür özellikleriyle açıklar.
- 10.4.4.3. Çağdaş Döneme ait eserleri biçimsel özelliklerine ve dönemin stil özelliklerine uygun olarak çalar.

10.5. FLÜTTE UYGULAMA, ÇÖZÜMLEME, GELİŞTİRME VE SERGİLEME DAĞARCIĞI

Ünite Açıklaması: Çalınan etüt ve eserler içerisinde geçen hız, ifade, gürlük terim ve işaretlerine dikkat çekilerek, açıklanmalı ve öğrencilerin etüt ve eserleri bu terim ve işaretlere uygun seslendirmeleri sağlanmalıdır. Çalınan etüt ve eserler içerisinde geçen süslemeler ayrıntılı olarak açıklanmalı gerekirse egzersizlerle desteklenmeli, öğrencilerin etüt ve eserlerde geçen tüm süslemeleri ait olduğu dönemin stil özelliklerine uygun olarak seslendirmeleri sağlanmalıdır.

10.5.1. Tonal ve Makamsal Uygulama, Çözümleme, Geliştirme ve Sergileme Dağarcığı (Solo ve Eşlikli)

- 10.5.1.1. Öğrendiği teknikleri etüt ve eserler üzerinde uygular.
- 10.5.1.2. Eser ve etütlerde yer alan hız, ifade, gürlük terim ve işaretlerini çözümler.
- 10.5.1.3. Eser ve etütlerde yer alan süslemeleri çözümler.
- 10.5.1.4. Eser ve etütlerde yer alan hız, ifade, gürlük terim ve işaretlerini çalar.
- 10.5.1.5. Eser ve etütlerde yer alan süslemeleri ait olduğu döneme ve stil özelliklerine uygun çalar.
- 10.5.1.6. Çaldığı solo ve eşlikli eser ve etütler arasından etkinliğe uygun dağarcığı belirler.
- 10.5.1.7. Solo ve eşlikli tonal ve makamsal eserleri çeşitli etkinliklerde sergiler.

11. SINIF FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI

11.1. FLÜTÜN TARİHÇESİ

11.1.1. Cumhuriyet Döneminde Müzik Eğitimi

11.1.1.1. Cumhuriyet dönemi eğitim sisteminde müzik eğitiminin yeri ve önemini açıklar.

11.1.2. Cumhuriyet Döneminde Flüt ve Eğitimi

11.1.2.1. Cumhuriyet dönemi flüt eğitimini açıklar.

11.1.2.2. Atatürk'ün müzik ve müzik eğitimi ile ilgili görüşlerini açıklar.

11.2. FLÜT ÇALMA TEKNİKLERİ

11.2.1. Nefes ve Dil Tekniği

11.2.1.1. Flütte öğrendiği sesleri farklı nota sürelerinde çift dil tekniğini kullanarak çalar.

11.2.1.2. Etüt ve eserlerde kullanılan farklı artikülasyonları çift dil tekniğini kullanarak çalar.

11.2.2. Entonasyon ve Sonorite Tekniği

11.2.2.1. Flütte öğrendiği ses ve tekniklerle aralık çalışması yapar.

11.2.2.2. Tüm seslerde sonorite çalışması yapar.

11.2.2.3. Etüt ve eserleri temiz ve güzel bir tonla çalar.

11.2.3. Vibrato Tekniği

11.2.3.1. Flütte öğrendiği seslerde farklı biçim ve sürelerde vibrato tekniğini uygular.

11.2.3.2. Etüt ve eserleri doğru bir vibrato tekniği ile çalmaya özen gösterir.

11.3. TONAL ve MAKAMSAL DİZİLER

Ünite Açıklaması: Tüm tonal dizilerin dizi, kırık akor ve arpej çalışmaları farklı artikülasyonlar kullanılarak çeşitlendirilmelidir (Örn: dilli, bağlı, dilli-bağlı, staccato vb.). Tüm makamsal diziler geleneksel yazılımla teorik olarak tanıtılmalı, daha sonra eğitim müziğine göre düzenlenmiş biçimiyle çeşitli çalışmalarla pekiştirilmelidir. Makam dizilerinin çalınmasının ardından mutlaka bir seyir örneği de çalınarak makam duygusu güçlendirilmelidir. Makamlarla ilgili çalışmalarda Türk halk müziği (türkü, oyun havası, zeybek vb.) Türk sanat müziği (şarkı, peşrev, saz semaisi, sirto, longa vb.) eser örneklerine yer verilmelidir.

11.3.1. Dört Diyez Alan Majör ve Minör Dizi (Mi Majör ve Do Diyez Minör)

11.3.1.1. Mi majör dizisini açıklar.

11.3.1.2. Mi majör tonunda dizi çalar.

11.3.1.3. Mi majör tonunda aralık çalışması yapar.

11.3.1.4. Mi majör tonunda kırık akor ve arpej çalar.

11.3.1.5. Mi majör tonunda etüt ve eser çalar.

11.3.1.6. Do diyez minör dizisini açıklar.

11.3.1.7. Do diyez minör tonunda dizi çalar.

11.3.1.8. Do diyez minör tonunda aralık çalışması yapar.

11.3.1.9. Do diyez minör tonunda kırık akor ve arpej çalar.

11.3.1.10. Do diyez minör tonunda etüt ve eser çalar.

11.3.2. Nişaburek Makamı

- 11.3.2.1. Nişaburek makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 11.3.2.2. Nişaburek makamında dizi çalar.
- 11.3.2.3. Nişaburek makamında etüt ve eser çalar.

11.3.3. Dört Bemol Alan Majör ve Minör Dizi (La bemol Majör ve Fa Minör)

- 11.3.3.1. La bemol majör dizisini açıklar.
- 11.3.3.2. La bemol majör tonunda dizi çalar.
- 11.3.3.3. La bemol majör tonunda aralık çalışması yapar.
- 11.3.3.4. La bemol majör tonunda kırık akor ve arpej çalar.
- 11.3.3.5. La bemol majör tonunda etüt ve eser çalar.
- 11.3.3.6. Fa minör dizisini açıklar.
- 11.3.3.7. Fa minör tonunda dizi çalar.
- 11.3.3.8. Fa minör tonunda aralık çalışması yapar.
- 11.3.3.9. Fa minör tonunda kırık akor ve arpej çalar.
- 11.3.3.10. Fa minör tonunda etüt ve eser çalar.

11.3.4. Segâh Makamı

- 11.3.4.1. Sêgah makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 11.3.4.2. Sêgah makamında dizi çalar.
- 11.3.4.3. Sêgah makamında etüt ve eser çalar.

11.4. FLÜT MÜZİĞİNDE DÖNEMLER

11.4.1. Barok Dönem

- 11.4.1.1. Barok Dönem bestecilerini tanır.
- 11.4.1.2. Barok Dönem müziklerini biçim ve tür özellikleriyle açıklar.
- 11.4.1.3. Barok Dönem'e ait eserleri biçimsel özelliklerine ve dönemin stil özelliklerine uygun olarak çalar.

11.4.2. Klasik Dönem

- 11.4.2.1. Klasik Dönem bestecilerini tanır.
- 11.4.2.2. Klasik Dönem müziklerini biçim ve tür özellikleriyle açıklar.
- 11.4.2.3. Klasik Dönem'e ait eserleri biçimsel özelliklerine ve dönemin stil özelliklerine uygun olarak çalar.

11.4.3. Romantik Dönem

- 11.4.3.1. Romantik Dönem bestecilerini tanır.
- 11.4.3.2. Romantik Dönem müziklerini biçim ve tür özellikleriyle açıklar.
- 11.4.3.3. Romantik Dönem'e ait eserleri biçimsel özelliklerine ve dönemin stil özelliklerine uygun olarak çalar.

11.4.4. Çağdaş Dönem

- 11.4.4.1. Çağdaş Dönem bestecilerini tanır.
- 11.4.4.2. Çağdaş Dönem müziklerini biçim ve tür özellikleriyle açıklar.
- 11.4.4.3. Çağdaş Dönem'e ait eserleri biçimsel özelliklerine ve dönemin stil özelliklerine uygun olarak çalar.

11.5. FLÜTTE UYGULAMA, ÇÖZÜMLEME, GELİŞTİRME VE SERGİLEME DAĞARCIĞI

Ünite Açıklaması: Çalınan etüt ve eserler içerisinde geçen hız, ifade, gürlük terim ve işaretlerine dikkat çekilerek, açıklanmalı ve öğrencilerin etüt ve eserleri bu terim ve işaretlere uygun seslendirmeleri sağlanmalıdır.

11.5.1. Tonal ve Makamsal Uygulama, Çözümleme, Geliştirme ve Sergileme Dağarcığı (Solo ve Eşlikli)

11.5.1.1. Öğrendiği teknikleri etüt ve eserler üzerinde uygular.

11.5.1.2. Eser ve etütlerde yer alan hız, ifade, gürlük terim ve işaretlerini çözümler.

11.5.1.3. Eser ve etütlerde yer alan süslemeleri çözümler.

11.5.1.4. Eser ve etütlerde yer alan hız, ifade, gürlük terim ve işaretlerini çalar.

11.5.1.5. Eser ve etütlerde yer alan süslemeleri ait olduğu döneme ve stil özelliklerine uygun çalar.

11.5.1.6. Çaldığı solo ve eşlikli eser ve etütler arasından etkinliğe uygun dağarcığı belirler.

11.5.1.7. Solo ve eşlikli tonal ve makamsal eserleri çeşitli etkinliklerde sergiler.

12. SINIF FLÜT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI

12.1. FLÜTÜN TARİHÇESİ

12.1.1. Günümüzde Müzik Eğitimi

12.1.1.1. Günümüz eğitim sisteminde müzik eğitiminin yeri ve önemini açıklar.

12.1.2. Günümüzde Çalgı ve Flüt Eğitimi

12.1.2.1. Günümüz çalgı eğitimini açıklar.

12.1.2.2. Günümüz flüt eğitimini açıklar.

12.2. FLÜT ÇALMA TEKNİKLERİ

12.2.1. Nefes ve Dil Tekniği

12.2.1.1. Flütte öğrendiği sesleri farklı nota sürelerinde üç dil tekniğini kullanarak çalar.

12.2.1.2. Etüt ve eserlerde kullanılan farklı artikülasyonları üç dil tekniğini kullanarak çalar.

12.2.2. Entonasyon ve Sonorite Tekniği

12.2.2.1. Flütte öğrendiği ses ve tekniklerle aralık çalışması yapar.

12.2.2.2. Tüm seslerde sonorite çalışması yapar.

12.2.2.3. Etüt ve eserleri temiz ve güzel bir tonla çalar.

12.2.3. Vibrato Tekniği

12.2.3.1. Flütte öğrendiği seslerde farklı biçim ve sürelerde vibrato tekniğini uygular.

12.2.3.2. Etüt ve eserleri doğru bir vibrato tekniği ile çalar.

12.3. TONAL ve MAKAMSAL DİZİLER

Ünite Açıklaması: Tüm tonal dizilerin dizi, kırık akor ve arpej çalışmaları farklı artikülasyonlar kullanılarak çeşitlendirilmelidir (Örn: dilli, bağlı, dilli-bağlı, staccato vb.). Tüm makamsal diziler geleneksel yazılımıyla teorik olarak tanıtılmalı, daha sonra eğitim müziğine göre düzenlenmiş biçimiyle çeşitli çalışmalarla pekiştirilmelidir. Makam dizilerinin çalınmasının ardından mutlaka bir seyir örneği de çalınarak makam duygusu güçlendirilmelidir. Makamlarla ilgili çalışmalarda Türk halk müziği (türkü, oyun havası, zeybek vb.) Türk sanat müziği (şarkı, peşrev, saz semaisi, sirtö, longa vb.) eser örneklerine yer verilmelidir.

12.3.1. Beş Diyez Alan Majör ve Minör Dizi (Si Majör ve Sol Diyez Minör)

12.3.1.1. Si majör dizisini açıklar.

12.3.1.2. Si majör tonunda dizi çalar.

12.3.1.3. Si majör tonunda aralık çalışması yapar.

12.3.1.4. Si majör tonunda kırık akor ve arpej çalar.

12.3.1.5. Si majör tonunda etüt ve eser çalar.

12.3.1.6. Sol diyez minör dizisini açıklar.

12.3.1.7. Sol diyez minör tonunda dizi çalar.

12.3.1.8. Sol diyez minör tonunda aralık çalışması yapar.

12.3.1.9. Sol diyez minör tonunda kırık akor ve arpej çalar.

12.3.1.10. Sol diyez minör tonunda etüt ve eser çalar.

12.3.2. Hicaz Makamı

- 12.3.2.1. Hicaz makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 12.3.2.2. Hicaz makamında dizi çalar.
- 12.3.2.3. Hicaz makamında etüt ve eser çalar.

12.3.3. Beş Bemol Alan Majör ve Minör Dizi (Re bemol Majör ve Si bemol Minör)

- 12.3.3.1. Re bemol majör dizisini açıklar.
- 12.3.3.2. Re bemol majör tonunda dizi çalar.
- 12.3.3.3. Re bemol majör tonunda aralık çalışması yapar.
- 12.3.3.4. Re bemol majör tonunda kırık akor ve arpej çalar.
- 12.3.3.5. Re bemol majör tonunda etüt ve eser çalar.
- 12.3.3.6. Si bemol minör dizisini açıklar.
- 12.3.3.7. Si bemol minör tonunda dizi çalar.
- 12.3.3.8. Si bemol minör tonunda aralık çalışması yapar.
- 12.3.3.9. Si bemol minör tonunda kırık akor ve arpej çalar.
- 12.3.3.10. Si bemol minör tonunda etüt ve eser çalar.

12.3.4. Karcıgar Makamı

- 12.3.4.1. Karcıgar makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 12.3.4.2. Karcıgar makamında dizi çalar.
- 12.3.4.3. Karcıgar makamında etüt ve eser çalar.

12.3.5. Kromatik Diziler

- 12.3.5.1. Kromatik dizi kavramını açıklar.
- 12.3.5.2. Kromatik dizileri çıkıcı ve inici olarak farklı sürelerde çalar.
- 12.3.5.3. Kromatik dizileri farklı artikülasyonlarla çalar.
- 12.3.5.4. Etüt ve eserlerde bulunan kromatik ezgileri çözümler.

12.3.6. Saba Makamı

- 12.3.6.1. Saba makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 12.3.6.2. Saba makamında dizi çalar.
- 12.3.6.3. Saba makamında etüt ve eser çalar.

12.3.7. Nihavent Makamı

- 12.3.7.1. Nihavent makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 12.3.7.2. Nihavent makamında dizi çalar.
- 12.3.7.3. Nihavent makamında etüt ve eser çalar.

12.4. FLÜT MÜZİĞİNDE DÖNEMLER

Ünite Açıklaması: Eserlerin seçiminde, öğrencilerin düzeyleri göz önünde bulundurularak, dönem özelliklerini iyi yansıtan “sonat ve concerto” formundaki eserler tercih edilmelidir. Öğrencinin her döneme ait birer eser çalamaması durumunda öğretmen, dönem bestecilerini, flüt eserlerini ve dönem biçim ve stil özelliklerini tanıtarak, bu özellikleri yansıtan örnekleri mutlaka dinletmelidir. Dinleme etkinliği, imkânlara bağlı olarak, canlı konser, televizyon yayını veya video-cd- dvd kaydı ile gerçekleştirilir. İmkânların sağlanamaması durumunda, gözlemlenmesi gereken tüm çalışmalar öğretmen tarafından örneklendirilir. Çalınan etüt ve eserler içerisinde geçen süslemeler ayrıntılı olarak açıklanmalı gerekirse egzersizlerle desteklenmeli, öğrencilerin etüt ve eserlerde geçen tüm süslemeleri ait olduğu dönemin stil özelliklerine uygun olarak seslendirmeleri sağlanmalıdır. Çalınan tüm etüt ve eserlerde öğrencinin vibrato tekniğini doğru olarak uygulaması sağlanmalıdır.

12.4.1. Barok Dönem

12.4.1.1. Barok Dönem bestecilerini tanıır.

12.4.1.2. Barok Dönem müziklerini biçim ve tür özellikleriyle açıklar.

12.4.1.3. Barok Dönem’e ait eserleri biçimsel özelliklerine ve dönemin stil özelliklerine uygun olarak çalar.

12.4.2. Klasik Dönem

12.4.2.1. Klasik Dönem bestecilerini tanıır.

12.4.2.2. Klasik Dönem müziklerini biçim ve tür özellikleriyle açıklar.

12.4.2.3. Klasik Dönem’e ait eserleri biçimsel özelliklerine ve dönemin stil özelliklerine uygun olarak çalar.

12.4.3. Romantik Dönem

12.4.3.1. Romantik Dönem bestecilerini tanıır.

12.4.3.2. Romantik Dönem müziklerini biçim ve tür özellikleriyle açıklar.

12.4.3.3. Romantik Dönem’e ait eserleri biçimsel özelliklerine ve dönemin stil özelliklerine uygun olarak çalar.

12.4.4. Çağdaş Dönem

12.4.4.1. Çağdaş Dönem bestecilerini tanıır.

12.4.4.2. Çağdaş Dönem müziklerini biçim ve tür özellikleriyle açıklar.

12.4.4.3. Çağdaş Dönem’e ait eserleri biçimsel özelliklerine ve dönemin stil özelliklerine uygun olarak çalar.

12.5. FLÜTTE UYGULAMA, ÇÖZÜMLEME, GELİŞTİRME VE SERGİLEME DAĞARCIĞI

Ünite Açıklaması: Çalınan etüt ve eserler içerisinde geçen hız, ifade, gürlük terim ve işaretlerine dikkat çekilerek, açıklanmalı ve öğrencilerin etüt ve eserleri bu terim ve işaretlere uygun seslendirmeleri sağlanmalıdır. Çalınan etüt ve eserler içerisinde geçen süslemeler ayrıntılı olarak açıklanmalı gerekirse egzersizlerle desteklenmeli, öğrencilerin etüt ve eserlerde geçen tüm süslemeleri ait olduğu dönemin stil özelliklerine uygun olarak seslendirmeleri sağlanmalıdır. Çalınan tüm etüt ve eserlerde öğrencinin vibrato tekniğini doğru olarak uygulaması sağlanmalıdır.

12.5.1. Tonal ve Makamsal Uygulama, Çözümleme, Geliştirme ve Sergileme Dağarcığı (Solo ve Eşlikli)

- 12.5.1.1. Öğrendiği teknikleri etüt ve eserler üzerinde uygular.
- 12.5.1.2. Eser ve etütlerde yer alan hız, ifade, gürlük terim ve işaretlerini çözümler.
- 12.5.1.3. Eser ve etütlerde yer alan süslemeleri çözümler.
- 12.5.1.4. Eser ve etütlerde yer alan hız, ifade, gürlük terim ve işaretlerini çalar.
- 12.5.1.5. Eser ve etütlerde yer alan süslemeleri ait olduğu döneme ve stil özelliklerine uygun çalar.
- 12.5.1.6. Çaldığı solo ve eşlikli eser ve etütler arasından etkinliğe uygun dağarcığı belirler.
- 12.5.1.7. Solo ve eşlikli tonal ve makamsal eserleri çeşitli etkinliklerde sergiler.